

Het imago van woningen uit de fabriek

*Publiek en deskundigen over industrieel en
traditioneel gebouwde woningen*

Floor Boorsma, Irene Kuzee, Frank Wassenberg (Platform31)

Johan van der Craats, Wim Reedijk (Expertisecentrum Flexwonen)

Inhoud

1	Een wisselend beeld over woningen uit de fabriek	6
1.1	Inleiding	6
1.2	Eerder onderzoek van De Bouwcampus	8
2	Het imago volgens de deskundigen	12
2.1	De deskundigen over mooi of lelijk	12
2.2	De deskundigen over fabriek of niet	13
2.3	Conclusie vakgenoten	14
3	De mening van het publiek	15
3.1	Het publiek over mooi of lelijk	15
3.2	Het publiek over fabriek of niet	16
3.3	Conclusie het grote publiek	17
	Bijlage: de 13 setjes foto's	18
	Colofon	23

Samenvatting - Mooi of lelijk? Het ontwerp telt, niet de bouwwijze

In de media en bij beleidsmakers, professionals, investeerders en het publiek heerst vaak een negatief beeld over woningen die in een fabriek zijn gemaakt, in tegenstelling tot de traditionele woningen op de bouwplaats. Woningen in een fabriek bouwen heeft verschillende voordelen: sneller, betrouwbaarder, voorspelbaarder, efficiënter en klimaatvriendelijker. Maar een negatieve beeldvorming belemmert de realisatie op grote schaal. Dat betekent dat er jaarlijks minder woningen komen dan zou kunnen, en dat er dus minder woningzoekenden worden geholpen.

In dit project kijken we of die negatieve beeldvorming terecht is. Hiervoor onderzochten we hoe mensen aankijken tegen industrieel en traditioneel vervaardigde woningen. Hierbij maken we onderscheid tussen twee groepen mensen, namelijk 'woondeskundigen' en de mensen op straat, oftewel het brede publiek. We lieten hun foto's zien van telkens een traditioneel vervaardigde woning en eentje uit de fabriek, en stelden twee vragen: welke vind je mooier, en welke denk je dat uit de fabriek komt?

Uit de resultaten blijkt dat de waardering voor woningen vooral afhangt van het uiterlijk. Dan gaat het om het ontwerp, de materialen en de aanblik. Soms werd de industriële woning duidelijk vaker als mooier beoordeeld, terwijl bij andere afbeeldingen juist de traditionele woning de voorkeur kreeg. Bij beide groepen respondenten kreeg de fabriekswoning een lichte voorkeur, bij het publiek (60 procent) net iets meer dan bij de deskundigen (54 procent). Voorkeuren hebben vooral dus met het uiterlijk en het ontwerp te maken en niet met de bouwwijze. Opvallend is dat zowel de vakgenoten als het brede publiek een vergelijkbare mening hadden over wat ze mooi vonden, en wat niet.

De tweede vraag ging over het herkennen van woningen die op de bouwplaats en die in de fabriek zijn gemaakt. Een kleine meerderheid herkende dit correct: 61 procent van de deskundigen en 56 procent van het publiek. We hadden verwacht dat de deskundigen, vanwege hun vakinhoudelijke kennis, beter zouden presteren dan het brede publiek, maar daarvan is nauwelijks sprake. Ongeveer twee op de vijf woningen werd foutief beoordeeld.

Deze bevinding sluit aan bij eerdere onderzoeken naar de waardering van modulaire woningen door bewoners. Hieruit bleek al dat 80 procent van de bewoners tevreden is met hun industrieel gebouwde woning. De resultaten van het huidige onderzoek laten zien dat het negatieve beeld minder leeft bij zowel deskundigen als het publiek dan vaak wordt verondersteld.

We concluderen dat industriële woningbouw, mits goed ontworpen, esthetisch goed kan aansluiten bij traditionele woonbeelden. Hierdoor kan en zal het breed worden geaccepteerd door zowel bewoners als

voorbijgangers. Mensen herkennen de fabriekswoningen niet of nauwelijks als afwijkend in het straatbeeld. Tegelijkertijd toont de variatie tussen de foto's aan dat architectonische vormgeving, materiaalgebruik en visuele kenmerken bepalen wat mensen mooi of lelijk vinden. Dat blijkt vooral een kwestie van smaak. De bouwwijze – als die al werd herkend – speelt daarbij geen rol.

1 Een wisselend beeld over woningen uit de fabriek

1.1 Inleiding

Hoge verwachtingen

Op dit moment wordt ruim één op de vijf woningen in de fabriek gemaakt. Ze worden vervolgens in zijn geheel of in een paar onderdelen naar de locatie vervoerd en daar neergezet. Industriële woningbouw heeft verschillende voordelen boven traditionele woningbouw: het is sneller, betrouwbaarder, voorspelbaarder, efficiënter en klimaatvriendelijker. Het Rijk heeft daarom de ambitie geuit dat in 2030 de helft van alle nieuwe woningen uit de fabriek moet komen, nu is dat nog ongeveer twintig procent. Het rijksprogramma Innovatie en Opschaling Woningbouw (IOP) moet bijdragen aan een fundamentele verandering in de woningbouw.¹

De voortvarende ambities om veel fabriekswoningen te realiseren, lopen tegen een paar knelpunten aan. Een belangrijke is de beeldvorming: het aanzicht dat je ziet. Dan volgen er vragen als: Willen ‘we’ wel al die ‘wooncontainers’? Wordt het geen eenheidsworst? Zijn ze niet lelijk? Zien mensen niet meteen het verschil tussen die fabriekswoningen en ‘echte’ woningen? Gaan ze wel lang mee? Dit onderzoek focust op die beeldvorming.

De beeldvorming over modulaire woningen loopt mogelijk achter op de snelle ontwikkelingen in de sector. Want als bij beleidsmakers, investeerders, eindgebruikers en het publiek het beeld blijft bestaan dat flexibele woonoplossingen tot kwalitatief slechte resultaten leiden, kan dat een rem zetten op de bereidheid om deze vormen meer ruimte te geven.

Terminologie

In dit onderzoek hanteren we de termen modulaire woningen, industrieel gebouwde woningen, prefab woningen, flexwoningen en woningen uit de fabriek als synoniemen. Het gaat allemaal om modulaire woningen die in een fabriek zijn gebouwd en die desgewenst verplaatsbaar zijn.

¹ [Programma Innovatie en Opschaling Woningbouw | Home | Volkshuisvesting Nederland](#)

Het imago van prefab

In de media, de politiek en in de wetenschap heerst vaak nog een negatief beeld van modulaire woningen. Dit werd duidelijk toen het Planbureau voor de Leefomgeving eind 2024 een rapport over flexwoningen publiceerde.² De vele reacties waren niet mis, samengevat: die fabriekswoningen zijn een flop. Ze zijn klein, gehorig, warm, noodwoningen, lelijk, bewoners willen ze niet en ze zijn niet toekomstbestendig.³

De kwaliteit van de industrieel gebouwde woningen is in de afgelopen jaren echter enorm verbeterd. De levensduur van de woningen uit de fabriek is inmiddels vergelijkbaar met die van traditioneel gebouwde woningen. Ze hebben bovendien het voordeel dat ze, als dat later gewenst is, gemakkelijk verplaatst kunnen worden.

De flexwoningen uit de fabriek zijn volwaardige woningen die duurzaam, modulair, demontabel en circulair zijn gebouwd. Voor een leek zijn ze meestal niet van reguliere woningbouw te onderscheiden. Desondanks verschijnt nog regelmatig het beeld van ‘containerwoningen’ in de media. Maar het zijn allang geen containers meer, iets waaruit ze vijftig jaar geleden wel ontstonden: een oude zeecontainer met twee gaten erin voor de deur en een raam.

Moderne flexwoningen zijn dit allang niet meer en kunnen met gemak vijftig jaar of veel langer mee. Na tien of vijftien jaar op een eerste plek kunnen ze dus nog lange tijd op een tweede of derde plek staan, zolang ze voldoen aan het Bbl (Besluit bouwwerken leefomgeving). Hoe kan een goede bouwkundige en ruimtelijke kwaliteit bijdragen aan het imago van fabriekswoningen, en daarmee aan meer draagvlak? Wat is daarvoor nodig? En hoe kun je dit borgen?

Doel van dit onderzoek

In dit project kijken we naar de verschillen tussen industrieel en traditioneel vervaardigde woningen. Meer in het bijzonder kijken we naar hoe deze worden ervaren: het imago van prefab woningen. We beantwoorden twee vragen:

- Vinden mensen een prefab-woning of een traditioneel gebouwde woning mooier?
- En zien ze überhaupt wel het verschil?

Hierbij maken we onderscheid tussen twee groepen mensen, namelijk woondeskundigen en de mensen op straat, oftewel het brede publiek. We legden beide groepen een set met foto’s voor ter beoordeling, met telkens een traditioneel gebouwde woning en een prefab woning.

² Zie: Rapport van het PBL: [Woningen voor kleine huishoudens](#)

³ Zie: Reacties op rapport van PBL zijn samengevat in: [De mythe ontkracht: bewoners zijn wel tevreden over flexwoning](#)

Drie samenhangende projecten

Dit onderzoek maakt deel uit van een serie van drie; over drie belemmeringen die de realisatie van fabriekswoningen in de weg zitten.

De eerste is een onderzoek onder bewoners van deze prefab wooncomplexen: ‘De mythe ontkracht; bewoners zijn wel tevreden over hun flexwoning’.⁴ De titel verradt de conclusie: ondanks de vaak negatieve beeldvorming, gevoed door incidenten, blijkt 80 procent van de bewoners er (zeer) tevreden te wonen. Dat is vergelijkbaar met hoe andere Nederlanders hun woonsituatie ervaren. Ook bleek dat 6 van de 10 bewoners zich niet realiseerden dat zij zelf in een industrieel gebouwde woning wonen.

Dit onderzoek naar beeldvorming is het tweede in de reeks.

Het derde gaat over weerstand tegen complexen flexwoningen. Ondanks protesten van omwonenden is menig project er uiteindelijk toch gekomen. Hoe is dit proces verlopen, wat ging er goed en verkeerd? Dit deel verschijnt nog.

1.2 Eerder onderzoek van De Bouwcampus

Industrieel ontwikkelen en bouwen worden nog te vaak als ongewenst en niet relevant gezien en daardoor buitenspel gezet. Om het negatieve imago van industriële woningbouw te doorbreken, startte De Bouwcampus⁵ uit Delft de campagne Zetdewoningbouwaan.⁶ Als platform voor het versnellen van de woningbouw biedt het nieuws en achtergronden over industriële woningbouw, flexwoningen, optoppen en circulair hergebruik. Op het platform staat ook De Versnellerskaart, met circa honderd praktijkvoorbeelden in het land.

Als onderdeel van de campagne heeft De Bouwcampus in 2022 een online peiling opgezet in samenwerking met Swipocratie⁷. De peiling bestond uit dertien setjes met telkens twee foto’s van woningen. Op eentje stond een project dat traditioneel was gebouwd, op de andere woningen uit de fabriek. Mensen konden aangeven welke van beide ze mooier vonden, en welke ze dachten dat uit de fabriek kwam. In totaal hebben 159 mensen deze peiling ingevuld, waarbij meer dan 90% aangaf dat industrieel bouwen de woningbouw helpt te versnellen. Niet alle resultaten zijn inmiddels nog beschikbaar, enkel een samenvatting zoals die in Afbeelding 1 is weergegeven.

Kanttekening van respondenten

Het is belangrijk om te erkennen dat de getoonde afbeeldingen niet alleen verschilden in bouwmethode, maar ook in omgevingsfactoren zoals groen, water, lichtval of straatbeeld. Deze elementen kunnen bewust of onbewust invloed hebben op de esthetische beoordeling. Een woning in een aantrekkelijke

⁴ Zie: [De mythe ontkracht: bewoners zijn wel tevreden over flexwoning](#)

⁵ Zie: [debouwcampus.nl](#)

⁶ Zie: [zetdewoningbouwaan.nl](#)

⁷ Zie: [swipocratie.nl](#)

setting kan bijvoorbeeld als mooier worden ervaren dan een vergelijkbare woning in een minder aantrekkelijke omgeving. Bijvoorbeeld: “Op deze foto zie ik meer groen, dus deze vind ik mooier”. Hierdoor kan een onderliggende bias ontstaan die de voorkeur van respondenten beïnvloedt. Dit moet worden meegenomen in de interpretatie van de resultaten.

Andere organisaties over industrieel bouwen

Ook andere woondeskundigen zien industriële woningbouw als onvermijdelijk voor de woningopgave, maar plaatsen daar duidelijke kanttekeningen bij. Het College van Rijksadviseurs (CRa), dat (nationale) beleidsmakers adviseert over bouwen en wonen, is in beginsel positief over industriële woningbouw, maar onder de voorwaarde dat de ruimtelijke kwaliteit gewaarborgd blijft. De architecten, verenigd in de BNA, zitten op dezelfde lijn. Zonder expliciete aandacht voor kwaliteit dreigt eenvormigheid en monotone buurten. Juist omdat standaardisatie en seriematigheid toenemen, is extra sturing op kwaliteit en variatie nodig. Het CRa heeft in samenwerking met de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit die zorg concreet uitgewerkt in drie publicaties over ruimtelijke kwaliteit, gericht op respectievelijk stedenbouw, architectuur en governance.⁸

Wat deze partijen gemeen hebben, is de nadruk op ontwerpkracht aan de voorkant van het proces: kwaliteit mag geen sluitstuk zijn, maar moet richtinggevend zijn vanaf de start.

Het Netwerk Conceptueel Bouwen (NCB) kiest een iets andere invalshoek, en maakt een expliciet onderscheid tussen industrieel bouwen en conceptueel ontwikkelen. Industrieel bouwen betreft volgens het NCB vooral de fabrieksmatige productiewijze, terwijl conceptueel ontwikkelen draait om de standaardisatie van het gehele bouwproces – inclusief het ontwerp en de uitvraag.

Deze organisaties erkennen de noodzaak en de voordelen van meer fabrieksmatig gebouwde woningen, maar steeds onder dezelfde randvoorwaarde: industriële woningbouw is geen doel op zich, maar is alleen wenselijk wanneer het wordt toegepast onder de juiste condities.

1.3 Onze aanpak

Voor dit onderzoek hebben we de setjes foto's van De Bouwcampus en Swipocratie opnieuw gebruikt. Ook onze respondenten moesten twee vragen beantwoorden: welke van beide foto's vind je mooier, en welke woningen komen volgens jou uit de fabriek?

We onderscheiden twee groepen. De deskundigen enquêteerden we tijdens de Dag van de Volkshuisvesting op 8 december 2025 in Nieuwegein.⁹ Daar liepen zo'n 1500 mensen rond, die we allemaal als 'woondeskundig' betitelden: werkzaam bij gemeenten, woningcorporaties, provincies, rijk, adviesbureaus, ontwikkelaars of makelaars. De bouwers sloten we uit; zij zouden mogelijk projecten herkennen. In totaal bevroegen we 38 deskundigen. Hun antwoorden staan in hoofdstuk 3.

⁸ Zie: ruimtelijkekwaliteit.nl/programmas-en-projecten/ruimtelijke-kwaliteit-bij-fabrieksmatige-woningbouw

⁹ Zie: [Volkshuisvestingnederland.nl | Dag van de volkshuisvesting 2025: samen bouwen we aan je toekomst](https://volkshuisvestingnederland.nl/Dag-van-de-volkshuisvesting-2025-samen-bouwen-we-aan-je-toekomst)

De tweede groep bestond uit de mensen op straat. Hiertoe hebben we op drie plekken in Den Haag 41 voorbijgangers bevroegd. Zij komen naar voren in Hoofdstuk 4. Alle respondenten hebben we in persoon geïnterviewd, dus niet online.

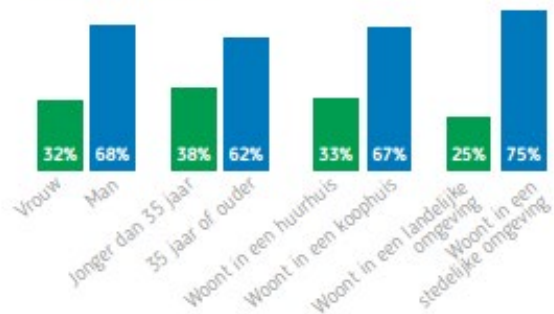
Voor wie de foto's wil zien, en wellicht zelf beoordelen: ze staan in de bijlage, met achteraan de resultaten.

Ontdek de mening van 159 deelnemers over industrieel bouwen

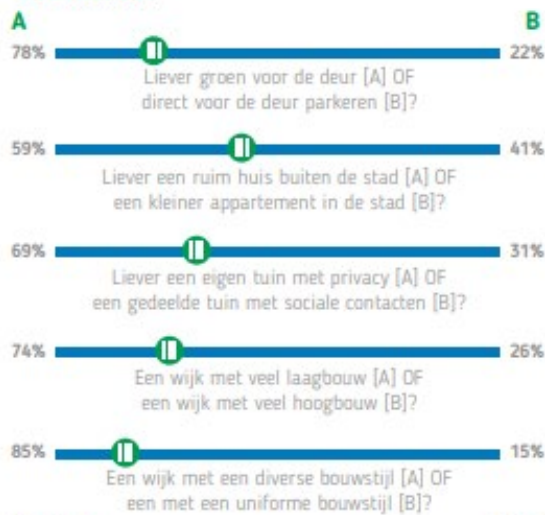
Nederland staat voor een gigantische woningopgave. Tot en met 2030 moeten er zo'n 900.000 woningen worden gebouwd, met het streven hiervan de helft circulair en industrieel te bouwen. Om dit aantal te realiseren is versnelling nodig en daarbij staan betaalbaarheid, bereikbaarheid en duurzaamheid centraal. De Bouwcampus heeft als opgave om industriële woningbouw op de kaart van Nederland te zetten en het imago te verbeteren. Zie hieronder de resultaten.

De deelnemers

Woonwensen

Welke woning vond men mooier?

Hieronder de 4 meest uitgesproken uitkomsten. Zoals je ziet: beide categorieën scoren goed.

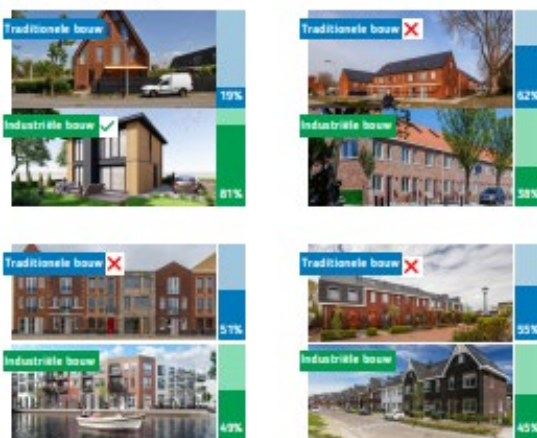

Oneens

Welke woning is industrieel gebouwd?

Sommige uitkomsten zijn duidelijk goed of fout, andere geven juist een gemengd beeld.

Extra

Afbeelding 1: Samenvatting resultaten van het eerdere onderzoek uit 2022, swipocratie 'Zet de woningbouw aan'¹⁰

¹⁰ Zie (2022): [Industrieel bouwen helpt de woningbouw versnellen](#)

2 Het imago volgens de deskundigen

2.1 De deskundigen over mooi of lelijk

De woondeskundigen kregen de dertien setjes met telkens twee woonprojecten te zien: eentje uit de fabriek, en eentje traditioneel gebouwd. De eerste vraag per setje was welke van de twee woningen mooier werd gevonden. Vooraf verwachtten we dat de voorkeuren per ontwerp zouden verschillen en dat er geen duidelijke, consistente voorkeur zou ontstaan voor één van beide bouwmethoden.

De resultaten bevestigen deze verwachting. Mooi of lelijk blijkt sterk afhankelijk van het specifieke ontwerp. Soms verkozen respondenten de industrieel gebouwde woning, terwijl soms juist de traditioneel gebouwde woning de voorkeur kreeg. Dit laat zien dat de architectonische vormgeving, materiaalgebruik en ruimtelijke uitstraling een grotere rol spelen in de esthetische beoordeling dan de bouwmethode zelf. Met andere woorden: mooi of lelijk is een persoonlijke keuze, en blijkt niet afhankelijk van de bouwmethode.

De resultaten laten zien dat bepaalde industriële ontwerpen zeer positief worden beoordeeld. Zo werd in foto 12 de fabriekswoning door alle deskundigen (100 procent) als mooier aangemerkt: 12B dus. Tegelijkertijd zijn er ook voorbeelden waarbij de traditionele woning duidelijk de voorkeur kreeg. Bij foto 6 werd de industriële woning (6B) bijvoorbeeld slechts door 16% van de respondenten als mooier beoordeeld. De waardering van woningen is dus sterk afhankelijk van het specifieke ontwerp.

Foto 12

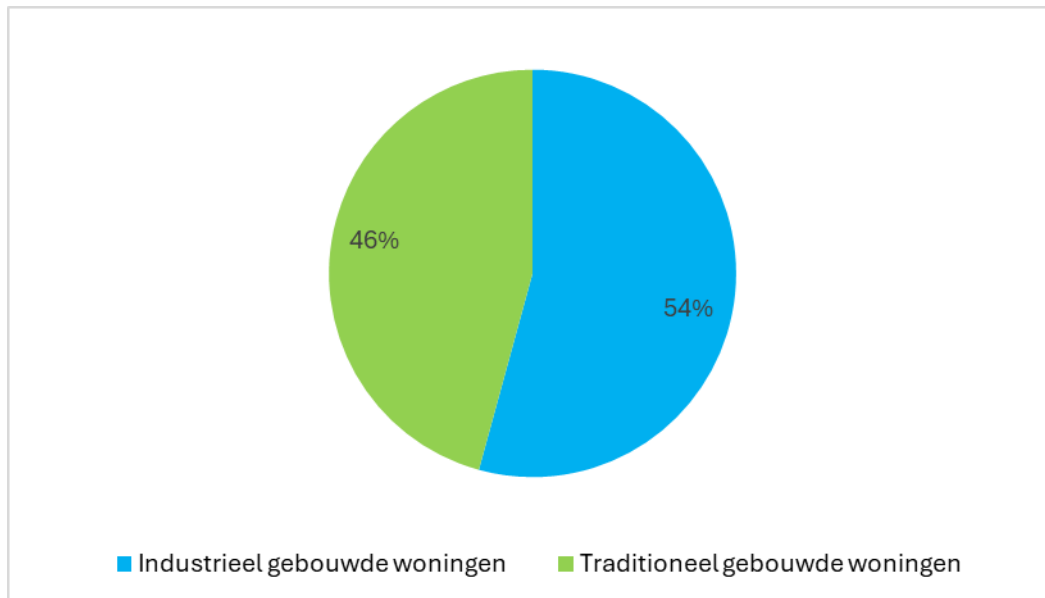
Foto 6

Wanneer de resultaten over alle afbeeldingen worden samengenomen, blijkt dat de deskundigen 268 keer (54 procent) de industrieel gebouwde woning als mooier beoordeelden, en 216 keer (46 procent) de traditionele woning. De deskundigen vonden dus de industriële woningen net wat vaker mooier, maar de

percentages liggen dicht bij elkaar. De respondenten oordeelden zonder te weten welke woning traditioneel en welke industrieel zijn gebouwd. Voor veel respondenten geldt dat op basis van uiterlijke kenmerken niet zichtbaar is hoe een woning is gebouwd, en dat de bouwwijze niet bepaalt of ze een gebouw mooi of lelijk vinden.

Figuur 1. *Percentage mooi gevonden woningen door de deskundigen*

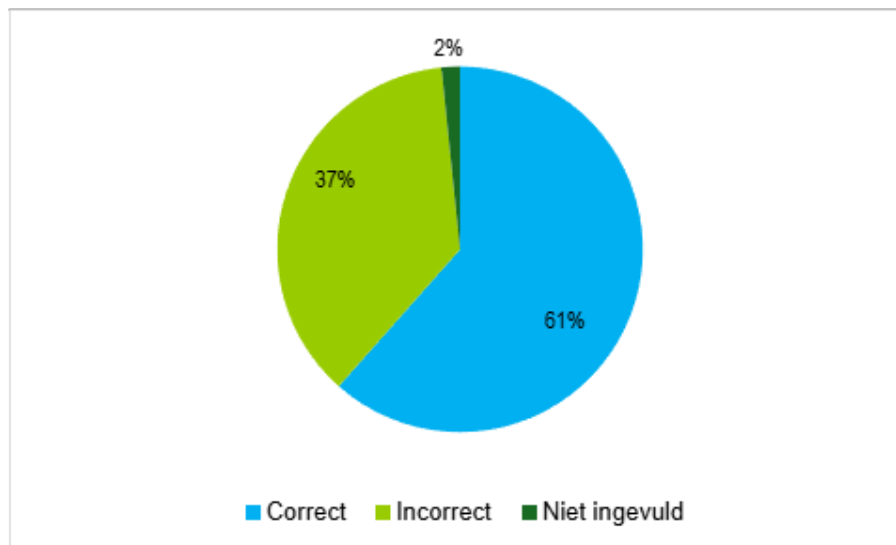
Deze bevindingen zijn relevant in het licht van het imago dat in de fabriek gebouwde woningen dikwijls hebben in de publieke beeldvorming. In media en in beleidsdiscussies worden ze vaak in één adem genoemd met tijdelijke containerwoningen of eenvoudige noodoplossingen. De resultaten van dit onderzoek laten echter zien dat deskundigen deze industrieel gebouwde woningen niet als minder aantrekkelijk beschouwen, integendeel.

2.2 De deskundigen over fabriek of niet

De tweede vraag aan de deskundigen per setje woningen was welke woning traditioneel gebouwd is en welke uit de fabriek komt. We hadden tevoren verwacht dat de deskundigen hier moeite mee zouden hebben, maar dat viel mee.

Uit de resultaten blijkt dat een meerderheid van de deskundigen de industrieel gebouwde woning correct wist aan te wijzen. In totaal werd 61 procent van de antwoorden correct gegeven, wat erop wijst dat veel deskundigen de industriële woningbouw kunnen herkennen. De deskundigen zagen iets vaker welke woningen uit de fabriek komen, maar het verschil met het publiek op straat is minimaal: 61 tegen 56 procent. Tegelijkertijd betekent dit dat bijna twee of de vijf antwoorden onjuist waren, wat aangeeft dat het onderscheid tussen industriële en traditionele woningbouw op basis van uiterlijk niet altijd duidelijk is.

Figuur 2. Antwoorden op de vraag: Welke woning is industrieel gebouwd?

Deze uitkomst suggereert dat moderne industriële woningbouw qua architectuur en uitstraling sterk lijkt op traditionele woningbouw. Door de toenemende kwaliteit van ontwerp, materiaalgebruik en detaillering zijn industrieel gebouwde woningen visueel moeilijk te onderscheiden van traditionele woningen. Dit sluit aan bij de bredere ontwikkeling binnen de woningbouwsector, waarin industriële bouwmethoden steeds vaker worden toegepast zonder dat dit zichtbaar is in het eindresultaat.

Als we de resultaten van deze vraag vergelijken met de resultaten van de eerste vraag (welke vind je mooier?) zien we dat de kwalificatie ‘mooi of lelijk’ losstaat van de bouwmethode. In meerdere gevallen werd een industrieel gebouwde woning als mooier beoordeeld, terwijl respondenten niet altijd wisten dat het om een industrieel gebouwde woning ging. De architectonische kwaliteit van het ontwerp speelt dus een grotere rol in de waardering van een woning dan de bouwmethode zelf.

2.3 Conclusie vakgenoten

Wanneer de resultaten over alle afbeeldingen worden samengenomen blijkt dat 268 keer (54 procent) de industrieel gebouwde woning als mooier werd beoordeeld, tegenover 216 keer (46 procent) de traditioneel gebouwde woning. De verschillen zijn klein, wat aantoont dat de esthetische waardering van een woning niet wordt bepaald door de bouwwijze, maar eerder door het architectonische ontwerp, de materiaalkeuze en de ruimtelijke uitstraling.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het imago van modulaire woningen onder deskundigen genuanceerder is dan het beeld dat soms in de media wordt geschetst. Industriële woningen worden niet automatisch als minder aantrekkelijk worden beschouwd dan traditionele woningen. Dit ondersteunt het idee dat industriële woningbouw, mits goed ontworpen, een volwaardig en esthetisch acceptabel alternatief kan vormen in de woningbouwopgave.

3 De mening van het publiek

Om inzicht te krijgen in hoe het brede publiek industrieel gebouwde woningen beoordeelt, hebben we op drie verschillende locaties in Den Haag een straatenquête uitgevoerd. De enquête werd afgenomen nabij station Hollands Spoor, in een jarendertigwijk (Theresiastraat, Bezuidenhout) en in de Vinexwijk Ypenburg. Deze locaties zijn bewust gekozen vanwege hun uiteenlopende architectuur en bewonersprofielen, voor een diverse groep respondenten. In totaal zijn 41 voorbijgangers ondervraagd.

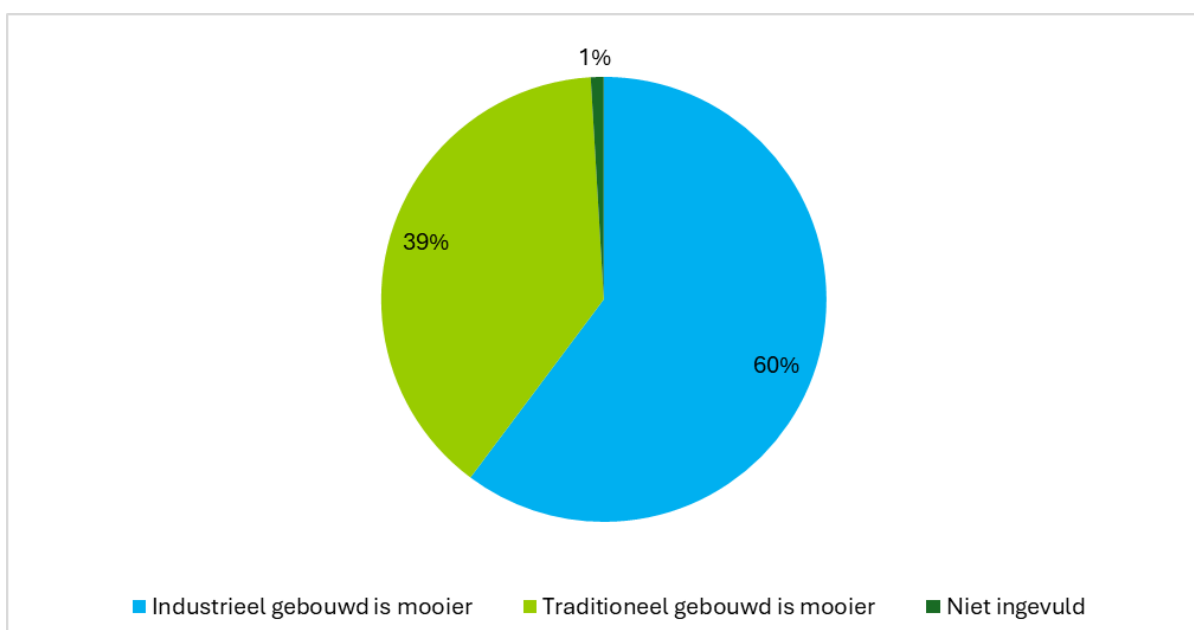
Net als bij de deskundigen kregen ook de voorbijgangers dezelfde dertien setjes te zien met telkens één industrieel gebouwde woning en één traditionele. Ook aan hen stelden we dezelfde vragen: welke woning vind je mooier, en welke komt uit de fabriek?

3.1 Het publiek over mooi of lelijk

De eerste vraag aan het publiek op straat ging over de esthetische waardering van de woningen. Onze verwachting vooraf was dat het antwoord niet eenduidig zou zijn.

De resultaten bevestigen deze aanname. In totaal beoordeelde het publiek de industriële woning in 60 procent van de gevallen als mooier, terwijl 39 procent voor de traditionele woning koos. Het publiek vond de industriële woningbouw dus vaker mooier dan de traditioneel gebouwde woningen. Tegelijkertijd blijkt dat de waardering per foto varieert, wat laat zien dat factoren zoals architectonische vormgeving, materiaalgebruik en uitstraling ook een belangrijke rol spelen. Dit komt overeen met de deskundigen.

Figuur 3. Percentage mooi gevonden woningen

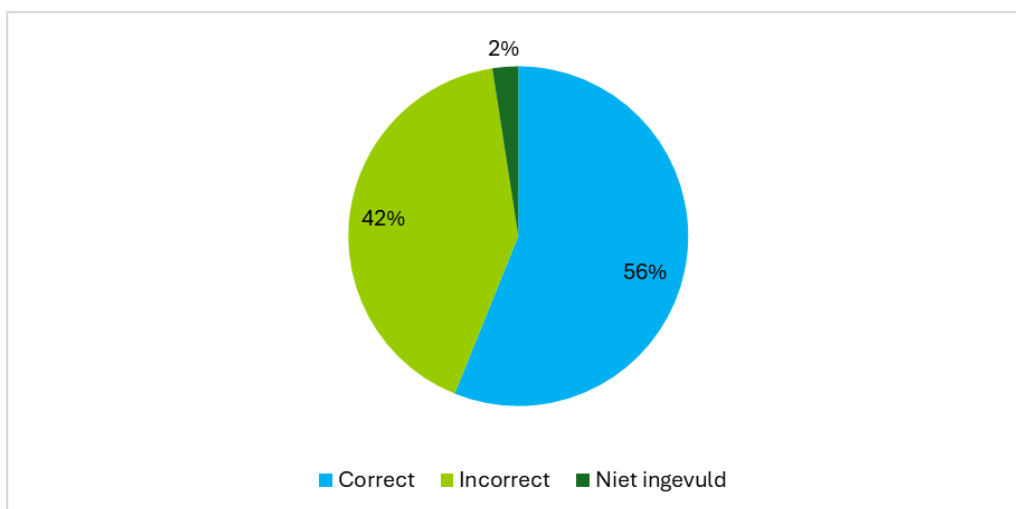

3.2 Het publiek over fabriek of niet

De verwachting vooraf was dat het brede publiek moeite zou hebben om industrieel en traditioneel gebouwde woningen te herkennen. Onze hypothese was dat de antwoorden gemixt zouden zijn.

Uit de resultaten blijkt dat de respondenten industriële woningbouw gemiddeld redelijk kunnen herkennen, net wat vaker dan gemiddeld. Dit verschilt echter sterk per foto. Over alle 13 foto's samen werd de industriële woning in 56 procent van de gevallen correct herkend, tegenover 42 procent foutieve herkenningen en 2 procent geen mening.

Figuur 4. Antwoorden op de vraag: Welke woning is industrieel gebouwd?

Het publiek op straat kan dus enig onderscheid maken tussen industriële en traditionele bouwmethoden, maar niet altijd. Sommige woningen werden bijna allemaal correct herkend, anderen juist helemaal niet. Dit zien dat de herkenbaarheid sterk afhankelijk is van het specifieke ontwerp en de visuele kenmerken van de woning, en vaak niet van de bouwmethode.

Foto 6

Foto 10

Tot slot noemen we nog enkel opvallende verschillen tussen deskundigen en publiek.

Foto 6 herkennen beide groepen niet correct welke uit de fabriek kwam (6B komt uit de fabriek).

Opvallend was dat de deskundigen vooral de traditioneel gebouwde woning het mooiste vonden (84 procent koos 6A), terwijl het publiek juist koos voor de industriële (7% procent koos voor 6B).

Foto 10 toont gestapelde bouw. De deskundigen zagen veel beter dat 10B uit de fabriek komt (87 procent versus 32 procent), maar tegelijkertijd vonden de deskundigen de traditionele woning mooier (58% koos voor 10A), waar het publiek voor de industriële ging (65 procent vond 10B mooier).

3.3 Conclusie het grote publiek

Uit het onderzoek blijkt dat industriële woningbouw door de mensen op straat over het algemeen positief wordt gewaardeerd, terwijl de herkenbaarheid van deze bouwmethode wisselt. De resultaten laten zien dat het publiek in 56 procent van de gevallen correct de industrieel gebouwde woning aanwees, maar in 42 procent niet. Net wat vaker goed dan verkeerd dus, maar het onderscheid tussen bouwmethoden zien mensen vaak niet. Bij bepaalde afbeeldingen bleek dat een groot deel van het publiek moeite had om te herkennen welke van de woningen in de fabriek was gemaakt.

Wanneer we kijken naar de esthetische beoordeling van de woningen, blijkt dat de industriële woningen net wat positiever werden beoordeeld: 60 procent vond de fabriekswoning mooier dan de traditionele variant. Dit betekent dat industriële bouwmethoden niet leiden tot een negatief beeld onder bewoners en dat deze woningen esthetisch goed kunnen aansluiten bij hedendaagse woonvoorkeuren.

De combinatie van beide resultaten laat zien dat een woning niet per se als industrieel of juist traditioneel herkend hoeft te worden om positief gewaardeerd te worden. In meerdere gevallen werd een industrieel gebouwde woning mooi gevonden zonder dat respondenten deze als industrieel identificeerden. Dit wijst erop dat moderne industriële bouwmethoden visueel steeds minder te onderscheiden zijn van traditionele bouwvormen.

Bijlage: de 13 setjes foto's

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

Resultaten: opvallende uitkomsten zijn gemarkeerd

set			Deskundigen (n=38)		Publiek (n=41)	
	Rood = traditioneel	Groen = industrieel	Mooiste?	Bouwwijze correct?	Mooiste?	Bouwwijze correct?
1			A = 74% B = 26%	A = 24% B = 76%	A = 90% B = 10%	A = 12% B = 88%
2			A = 50% B = 50%	A = 24% B = 76%	A = 33% B = 67%	A = 15% B = 85%
3			A = 66% B = 34%	A = 92% B = 8%	A = 66% B = 34%	A = 85% B = 15%
4			A = 84% B = 16%	A = 32% B = 67%	A = 90% B = 10%	A = 2% B = 98%
5			A = 43% B = 66%	A = 37% B = 63%	A = 32% B = 68%	A = 27% B = 73%
6			A = 84% B = 16%	A = 76% B = 24%	A = 29% B = 71%	A = 85% B = 15%
7			A = 26% B = 76%	A = 66% B = 34%	A = 18% B = 82%	A = 83% B = 17%
8			A = 74% B = 26%	A = 21% B = 79%	A = 73% B = 27%	A = 10% B = 90%
9			A = 45% B = 55%	A = 32% B = 68%	A = 44% B = 56%	A = 56% B = 44%
10			A = 58% B = 42%	A = 13% B = 87%	A = 35% B = 65%	A = 68% B = 32%
11			A = 71% B = 29%	A = 16% B = 84%	A = 61% B = 39%	A = 24% B = 76%
12			A = 0% B = 100%	A = 13% B = 87%	A = 2% B = 98%	A = 22% B = 78%
13			A = 82% B = 18%	A = 61% B = 39%	A = 68% B = 32%	A = 46% B = 54%
TOTAAL			Mooi? Ind=54% Trad=46%	Correct? Goed=61% Fout=37%	Mooi? Ind=60% Trad=39%	Correct? Goed=56% Fout=42%

Colofon

Platform31

Den Haag, juni, 2026

Auteurs: Floor Boorsma, Irene Kuzee, Frank Wassenberg (Platform31), Johan van der Craats, Wim Reedijk (Expertisecentrum Flexwonen)

Opdrachtgever: Ministerie BZK

Redactie: Platform31

Coverbeeld: Frank Wassenberg

Beeld binnenwerk: Gebruikte setjes foto's De Bouwcampus, swipocratie

Platform31

Bestuurders, beleidsmakers, professionals, inwoners en ondernemers zoeken oplossingen voor complexe vraagstukken in stad en regio. Hoe komen we tot een inclusieve en duurzame samenleving? Met voldoende woningen in een passende omgeving. Waar een innovatieve overheid en economie bijdragen aan brede welvaart. Om tot toekomstbestendige oplossingen te komen, brengen we partijen bij elkaar en onderzoeken we maatschappelijke opgaven in samenhang. We signaleren trends en verbinden beleid, praktijk en wetenschap. Zo komen we samen tot een aanpak waar bestuurders en uitvoerders direct mee aan de slag kunnen. De oplossingen houden we niet voor onszelf: iedereen profiteert mee van de resultaten.

Postbus 30833, 2500 GV Den Haag

www.platform31.nl

Hoewel grote zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van dit rapport, aanvaarden Platform31 en de betrokkenen geen enkele aansprakelijkheid uit welke hoofde dan ook voor het gebruik van de in deze publicatie vermelde gegevens. Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt mits de bron wordt vermeld.

